

“Een gemeente waar iedereen mee kan doen”

Beste onderhandelaars,

Allereerst gefeliciteerd met het behaalde verkiezingsresultaat. Nu start het vooruit kijken en het verkennen. Waar liggen de mogelijkheden tot samenwerken. Stichting Lezen en Schrijven wil graag hulp bieden als het gaat om het thema laaggeletterdheid, zodat zoveel mogelijk van uw inwoners mee kunnen doen in uw gemeente.

In Venlo is 23% van de beroepsbevolking (16-65 jaar) laaggeletterd¹. Daarnaast zijn er in Nederland ruim 700.000 65-plussers die moeite hebben met basisvaardigheden en loopt 24% van de 15-jarigen het risico om later laaggeletterd te worden².

Laaggeletterden hebben grote moeite met basisvaardigheden zoals (begrijpend) lezen, schrijven, rekenen en/of digitale vaardigheden. De gevolgen van laaggeletterdheid zijn direct merkbaar. Laaggeletterden hebben een grotere kans om langdurig in armoede te leven. En opgroeien in armoede vergroot de kans op laaggeletterdheid.³ Kinderen die opgroeien in taalarme gezinnen lopen bovendien een groter risico om op te groeien tot laaggeletterde volwassene.⁴ Uit onderzoek blijkt dat 50% van de mensen met problematische schulden in de risicogroep valt voor laaggeletterdheid. Kortom, laaggeletterdheid heeft effect op vrijwel alle terreinen in het sociaal domein. Uit onderzoek blijkt dat laaggeletterdheid de samenleving jaarlijks 1 miljard euro kost⁵ en ervoor zorgt dat een grote groep mensen niet mee kan doen in onze maatschappij.

Wij zijn erg blij om te zien dat een groot aantal partijen de aanpak van laaggeletterdheid heeft opgenomen in het verkiezingsprogramma. Nu de onderhandelingen zijn begonnen, is het tijd voor de volgende stap. We willen u daarom vragen om de aanpak van laaggeletterdheid op te nemen in het collegeakkoord. Want wij vinden dat iedereen het recht heeft om (alsnog) de taal te leren. Zodat zij wel hun baan behouden. Zodat ze wel hun kinderen kunnen voorlezen. Zodat ze zelfredzaam zijn in de maatschappij.

Sinds 1 januari 2020 heeft de gemeente de regie in de aanpak van laaggeletterdheid. In Venlo wordt dit opgepakt door het netwerk dat is aangesloten bij het Taalhuis. Iedereen moet mee kunnen doen in Venlo. Samen krijgen we dat voor elkaar. Samen roepen wij u op om in de komende periode werk te maken van de aanpak van laaggeletterdheid.

Zoals gezegd, Stichting Lezen & Schrijven helpt graag en doet u graag de volgende suggesties:

1. Investeren in netwerk en aanbod

Wie moeite heeft met basisvaardigheden moet daar laagdrempelig en dicht bij huis aan kunnen werken. Een sterk taalnetwerk in de gemeente kan zorgen voor veelzijdig aanbod, dat past bij de leerbehoeften van wensen van de laaggeletterden in jouw gemeente. Door structureel te investeren in het taalnetwerk én in het taal-, reken- en digitaal aanbod kunnen we meer mensen helpen om hun basisvaardigheden te verbeteren.

2. Investeer in de basisvaardigheden van je werknemers

Ongeveer 57% van de laaggeletterden heeft een betaalde baan bijvoorbeeld in de schoonmaak, bij de groenvoorziening of op de gemeentewerf. Als werkgever kan de gemeente laaggeletterde werknemers stimuleren om te werken aan hun basisvaardigheden door cursussen op de werkvloer en onder werktijd te verzorgen. Als opdrachtgever kan de gemeente dat vragen.

¹ www.geletterdheidinzicht.nl

² [Feiten en cijfers laaggeletterdheid](#)

³ [Factsheet Laaggeletterdheid en geld](#)

⁴ [Factsheet Preventie door interventie](#)

⁵ [Maatschappelijke kosten laaggeletterdheid \(PWC\)](#)

3. Screen op laaggeletterdheid

De effecten van laaggeletterdheid zijn direct merkbaar in het sociaal domein. We kunnen meer mensen vinden en helpen door in het sociaal domein te screenen op laaggeletterdheid. Bijvoorbeeld door het inzetten van de taalmeter bij de sociale dienst of door de inzet van contextgerichte vragen bij het sociaal wijkteam of in de schuldhulpverlening. Kijk [hier](#) voor meer informatie over de taalmeters.

4. Gebruik begrijpelijke taal

Een toegankelijke overheid kan haar inwoners beter helpen en ondersteunen. Gebruik begrijpelijke taal en zorg ervoor dat dienstverlening niet alleen digitaal beschikbaar is. Als ondersteuning kunt u op onze website [de factsheet eenvoudige taal](#) vinden.

5. Krachtige aanpak van kansengelijkheid

Hoe kinderen opgroeien is van grote invloed op de vraag of zij later laaggeletterd worden. Kinderen die opgroeien bij laagopgeleide ouders of in armoede lopen het risico om een taal- en/of rekenachterstand op te lopen. Het doorbreken van deze achterstanden vraagt een offensieve aanpak van kansengelijkheid in de gemeente. Door te investeren in kinderen met taal- en/of rekenachterstanden kunnen we een nieuwe generatie laaggeletterden voorkomen.

Wij hopen dat we u met deze brief hebben kunnen inspireren om werk te maken van de aanpak van laaggeletterdheid. Mocht u nog vragen of meer informatie nodig hebben, neem dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

Frauke Brouwer

Senior adviseur

06 – 86 84 23 43

fraukebrouwer@lezenenschrijven.nl

Bijlagen

Overzicht van het thema laaggeletterdheid in de verschillende verkiezingsprogramma's

Partij	Laaggeletterdheid in programma
EENLokaal	Van alle Venlose inwoners, is 23% onvoldoende vaardig op het gebied van taal, rekenen en digitalisering. Daarom is de bestrijding van laaggeletterdheid topprioriteit. We versterken daarmee iemands zelfstandigheid en arbeidsmarktpositie. Maar nog veel belangrijker, mensen krijgen hun waardigheid terug en je verbetert hun toekomstperspectief.
CDA	Daarnaast vinden wij van het CDA dat laaggeletterdheid een belangrijk speerpunt blijft binnen onze gemeente: nog steeds loopt Noord-Limburg achterop. De taal is de sleutel tot verdieping, kennisvergaring en bestrijdt hiermee ook armoede, vereenzaming en achterstanden. We zien hierbij de sleutelfunctie die ons prachtige bibliotheek al jaren vervult, evenals de scholen. Echter zien we ook dat er nog werk aan de winkel is. Het CDA pleit voor nauwkeurige

	monitoring van dergelijke projecten, en nog meer in te zetten op taalaanbod.
VVD	We willen dat mensen meedoen in de samenleving en dat onze sociale zekerheid daarop is gericht. Laaggeletterdheid is voor veel mensen een belangrijke belemmering om aan de slag te gaan. Alle mensen met een bijstandsuitkering worden gescreend op laaggeletterdheid en digitale vaardigheden om het probleem beter in kaart te brengen. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.
PvdA	Het verbeteren van arbeidsomstandigheden heeft prioriteit. Door samen met werkgevers in te zetten op scholing van basisvaardigheden, goede kinderopvang en programma's als 'een leven lang leren' voor werknemers krijgen we een win-win situatie. De werknemer/inwoner wordt zelfredzamer en de werkgever krijgt werknemers die beter inzetbaar zijn, kunnen doorgroeien en minder snel uitvallen. Taalvaardigheid vraagt om nieuw beleid. Ook hier geldt dat het wiel niet altijd opnieuw hoeft te worden uitgevonden. Wie ergens een afslag heeft gemist voor de ontwikkeling van de basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen, digitale vaardigheden) moet mogelijkheden krijgen om daaraan te werken. Op geen enkel moment mag het uitmaken waar je wieg staat of stond.
PVV	Niet
SP	n.v.t.
GroenLinks	De gemeente bestrijdt laaggeletterdheid bij zowel kinderen als volwassenen: in Venlo krijgt dit topprioriteit! extra aandacht voor mensen in de bijstand die een opleiding willen volgen of bezig zijn met taalcursussen of andere kwalificerende trajecten, de gemeente investeert in extra opleidingsbudget; Ervoor te zorgen dat alle informatie van de gemeente en participerende organisaties is opgesteld in makkelijk te begrijpen Nederlands en met gebruikmaking van info-graphics; Stimuleren dat er meer gebruik wordt gemaakt van deze mogelijkheid: dat bij bezoeken aan het consultatiebureau en schoolartsdienst taalachterstanden en andere problemen en hulpvragen bij kinderen (en ouders) vroegtijdig worden gesignaleerd en daar actie op ondernomen wordt. Dat vraagt om intensieve samenwerking tussen het consultatiebureau, schoolartsdienst, scholen, VVE en de gemeente. Ervoor te zorgen dat alle kinderen met (een risico op een) taalachterstand deelnemen aan de voorschoolse educatie; Stimuleren dat de gemeente een loket inricht voor mensen die digitaal niet vaardig genoeg zijn.
50Plus	n.v.t.
D66	Niet
Venlose Senioren Partij	Niet
Forum voor Democratie	Niet
Denk	Niets te vinden